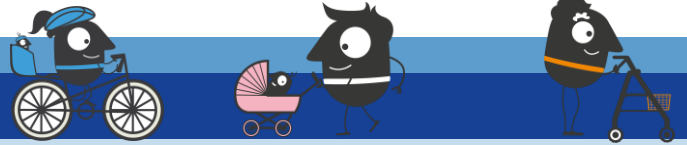

Metinė tema: Darnus judumas visiems

Darnus judumas visiems – tai visiems prieinamas, pasiekiamas, įperkamas, saugus ir darnus transportas, nepriklausomai nuo pajamų, gyvenamosios vietos ar lyties. Vis dėlto daug žmonių susiduria su kliūtimis, pavyzdžiui, brangiai kainuojančiu transportu arba transporto galimybių trūkumu, dėl kurių jiems sunkiau susirasti darbą, įgyti išsilavinimą ir gauti būtiniausias paslaugas – tai vadinama transporto nepriteklumi.

2025 m. EUROPOS JUDUMOS AVAITĖ kviečia permąstyti kiekvieną kelionę ir užtikrinti judumą visiems!

1. Sukurta visiems

Gera sukurtos judumo sistemos naudingos visiems. Kruopščiai suplanuotos paslaugos, transporto priemonės, infrastruktūra ir komunikacija padeda visiems eismo dalyviams – ypač tiems, kurie turi vienokią ar kitokią negalią.

Jokių fizinių kliūčių: užtikrinti, kad judumas transporto priemonėmis būtų prieinamas visiems. Tai apima viešąjį transportą, pavėžėjimo paslaugas, užsakomąjį transportą ir dalijamąsi transportą. Taip pat stočių, viešojo transporto stotelių, judumo mazgų, šaligatvių, dviračių takų ir kitos transporto infrastruktūros pritaikymas. Būtina atsižvelgti į pandusus, taktilinius paviršius, ženklimą, apšvietimą ir kt.

Aiškus bendravimas: naudoti paprastą, lengvai suprantamą ženklimą, kelio nuorodas, tvarkaraščius ir maršrutų informaciją. Vengti pernelyg išsamių ženklų, kurie kai kuriems žmonėms gali būti sudėtingi. Pasirūpinti vienokią ar kitokią negalią turinčiais žmonėmis. Pasirinkti aiškią, paprastą ir nuoseklią kalbą bei simbolius.

Skaitmeninė prieiga: suteikti patogias skaitmenines priemones, skirtas bilietams įsigyti, kelionėms planuoti ir informacijai realiuoju laiku gauti. Remti eismo dalyvius, kad būtų išvengta tam tikrų visuomenės grupių skaitmeninės atskirties.

Saugumas ir apsauga: pagerinti fizinę infrastruktūrą (pvz., įrengti tinkamai pritaikytą apšvietimą) ir užtikrinti, kad skaitmeninės paslaugos atitiktų BDAR reikalavimus, siekiant padidinti saugumą.

2. Įvairovė, prieinamumas ir patikimumas

Įtrauki judumo sistema siūlo įvairias, patikimas ir įperkamas transporto galimybes visoms bendruomenėms.

Įvairovė: užtikrinti įvairias transporto paslaugas ir keliavimo būdus įvairiomis transporto rūšimis, kad būtų užtikrintas prieinamumas. Integruoti ir skatinti viešąjį transportą, dalijimosi paslaugas, važiavimą automobiliu kartu (angl. – *carpooling*), pavėžėjimo paslaugas, vaikščiojimą pėsčiomis ir važiavimą dviračiu, kad būtų sudarytos geriausios galimybės atliepti įvairius judumo poreikius. Tiek tankiai apgyvendintose miesto vietovėse, tiek atokiose gyvenvietėse būtina ieškoti kas tinka vietos sąlygoms ir kaip įvairios judumo galimybės gali papildyti viena kitą, kad pagerėtų prieinamumas bei sumažėtų transporto nepritekliai.

Išlaikyti prieinamą kainą: išnagrinėti, išbandyti ir įgyvendinti įvairias priemones, kad būtų užtikrintos vienodos judumo galimybės ir sumažinta ekonominė našta asmenims ir šeimos ūkiams. Stiprinti valdžios institucijų ir judumo operatorių bendradarbiavimą siekiant skatinti nuolaidas, finansines paskatas, subsidijas ir paramą, bendruomenės dviračių nuomą ir panašias schemas.

Visada patikimas: teikti patikimas paslaugas ir aiškią, realiuoju laiku teikiamą informaciją, kad eismo dalyviai galėtų rinktis efektyviausias ir darniausias kelionių galimybes.

3. Įtraukti visą bendruomenę

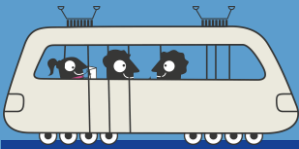

Įvairių grupių judumo patirtis skiriasi. Visų suinteresuotųjų šalių įtraukimas užtikrina realius poreikius atitinkančius sprendimus.

Bendradarbiavimas kuriant naujas idėjas: sukurti erdvę ir galimybes įvairių sektorių bendradarbiavimui, kur viešasis sektorius veiktų kaip tarpininkas, skatinantis ir palaikantis naujas idėjas. Socialinis klimato fondas remia ir skatina novatoriškus vietos sprendimus darnaus judumo srityje.

Vietos aplinkybės, vietos poreikiai: siekiant skatinti įtraukesnius judumo sprendimus, taikyti įtraukų požiūrį į dalyvavimą, konsultacijas, bendrą kūrimą ir planavimą. Nepamiršti, kad kaimynystės asociacijos, atstovaujamosios grupės ir kitos organizuotos pilietinės visuomenės ir bendruomenės yra viešojo administravimo institucijų ir judumo operatorių sąjungininkės sprendžiant transporto nepritekliaus ir judumo pažeidžiamumo problemas.

Priimtinumas: atsižvelgti į įvairias socialines ir kultūrinės normas ir pageidavimus, kad būtų užtikrinta, jog darnaus judumo paslaugos, sprendimai ir galimybės būtų patrauklios ir priimtinos visiems.

4. Vietos, regiono, didmiesčio

Judumas neturėtų sustoti ties savivaldybės teritorijos sienomis. Veiksmingas bendradarbiavimas įvairiose geografinėse vietovėse užtikrina sklandų transportą visiems.

Suvienyti pastangas: siekti, kad mažesni miestai, regionai ir kaimyninės savivaldybės bendradarbiautų, kad būtų atsižvelgta į žmonių judumo pasirinkimą. Siekiant maksimaliai išnaudoti išteklius ir sprendimus, ištirti judumo modelius, paslaugų teikimo vietą ir galimybę naudotis paslaugomis už atitinkamų administracinių ribų.

Funkcinės miestų teritorijos ir ne tik: planuoti ir valdyti judumo sistemas atsižvelgiant į funkcinę miesto teritorijos perspektyvą, siekiant sukurti tvirtesnes ir atsparesnes sistemas. Teikti pirmenybę daugiarūšio transporto ir infrastruktūros integravimui, kad būtų galima veiksmingai sujungti miestų centrus ir priemiesčių teritorijas. Nepamiršti išanalizuoti ne tik judumo iš namų į darbą ir atgal modelius, bet ir sudėtingus modelius, susijusius su judumu priežiūros tikslais, siekiant užtikrinti, kad būtų įtraukti kaimo vietovėse ir bendruomenėse gyvenantys žmonės ir atsižvelgta į jų poreikius.

